

dele, kar je pri nas 31. decembra vsakega leta, obna o prihodkih in stroških občine in njenih rodov predložiti občinskemu odboru, da ga pregleda in potrdi. Danes imamo že mesec julij, pa naš župan še tega ni storil. Za pregledovalce računov so bili izvoljeni 4 odborniki, pa občinske račune sta ravno dva pregledala, druga pa še baje zato nista vedela. Slišali smo praviti, da je naš župan svojemu tajniku kupil uradno obleko za občinske denarje, brez da bi občinski odbor zato vedel. Mi tukajšnji davkoplačevalci vemo, da si naš župan tudi vsako pot visoko paračuni, kakor pot na bližnji vojaški nabornik, 3 krone, pot na stavbene ogleda 6 kron, če ravno ni pot dolga. Ljubi „Stajerc“, povej nam ali mu je to dovoljeno, ko ima on letne plače 150 kron? Ima še več stvari, kar ni prav, to objaviti te bomo, ljubi „Stajerc“, drugokrat prosili. Za sedaj te prosimo razjasni nam to zakar smo te prosili davkoplačevalci iz okolice Mozirske. Opomba uredništva. Ali ni nobenega občinskega odbora, ki bi župana na postave opozoril? Drugače se združite davkoplačevalci in napravite pritožbo. Mi Vam bomo radi pomagali. Kajti pravica je na Vaši strani!

Kolobje. Prav veselo je bilo na kvaterno nedeljo, ko je imel naš župnik zopet nove lavrantske litanije za farane. Res kar razveselili se mora, kdor je mogel poslušati. Menda je zato tako dobro znal klavsat, ker je bila kuharica v cerkvi, da je ališala, kako znajo „zate“ povedat. Moral je tako zvesto si namišljavati, da je kaj. Čenčaril je tudi, da so venci v cerkvi nepotrebni in grdi; ja, je pa že dobro. So pa lepši pajčolani, v katerih so zagriene podobe in tisti zlati bronc, katerega je tako na debelo, da bi se lahko celi farof prevlekel z njim. Res lepji kinč za Marijino cerkev. Ker je neka ženska kupila za sedem goldinarjev vence, in jih darovala v cerkev za božjo čast, toda župnik je spovedal: dol z njimi, češ da ni vprašala, če sme darovati. Ja vraga, ali če je kakšno drugo darovanje ali tudi moramo vprašati če sme dati? Ker župniku ni po volji da bi kaj družaga prinesel nego denar, ker se za denar tudi Joža lahko kaj kupi. Dragi župnik Kostanjevec, pomislite predno rečete! S cer se imamo gradiva dovolj; ker smo mislili da bodete boljši smo še malo pozabili, pa zdaj je že pretesno in se bode moralo zopet pisati.

St. Peter na Medv. selu. Gotovo Te bo zanimalo, dragi „Stajerc“, če ti povem nekaj o Gomilškovich „Marijinih devicah“ in mladeničih. Te pobožne device in fantiči se včasih obnašajo tako vzorno, da je res škandal. Tako je naprimer neka „Marijina devica“ ob priliki jubilejne procesije v Sladko goro domov grede kmalu svoj parček našla in ker jo bilo vroče, sta se šla v gošo pod smreke hladiti. Gospod Gomilšek, pasite svoje ovč če bolje, zlasti „Marijine hčerke“, da ne bodo delale sramoto fari in krstni knjigi. Gledite torej, da bodete ob priliki procesij, ko gremo za dež prosit, oznanjevali besedo božjo in pončevali take device in zabavljabe proti fantom, ki se obnašajo dostojno. Izrazili ste se zadnjič na Ložnem, da so smrkolini, da nimajo brk. Bog pomagaj! Ste pač pametni! Kaj pa da take viditi, ali imate Vi brke? — Torej? Ker je slučaj nanesel, da imamo sedaj grozno sušo, vrača krivdo na fante, ki se povsed in vedno spoštljivo obnašajo. No če bi po tem sodili, bi pač lahko drugače rekli. Glejte samo one mladenke in mladeniče Vaše kompanije, ki so na dan sv. birme in na dan Petra in Pavla kljub Vašej prepovedi prvi bili na plesišču. Sicer pa ples ni pogubljiv, seveda za pametne dostojne ljudi. Za take kakor so fanti in dekleta Vašega bataljona ni, ker ne poznajo mere. Saj ste gotovo videli, kako so se sukale „Marijine device“ in kako so fino poljube delile; tako znajo le dobro izvežbani. V tej stroki so pač zaslužile, da bi jim podelili zlato kolajno.

Bistrica v Rožni dolini. Lepa hvala „Nemir“, za bedasto besedičenje v štev. 25. Malokedaj se je v Bistrici toliko smejala čez tvoje prisrčnoderije, napolnjene z neresnicami in lažmi. Le tako naprej „S-Mir“, kajti s takim zavijanem nam le pomagaš in mi pridemo do smeha. Naj-smešnejša je trditev, da slovensko-klerikalni hujakači niso štrajg v tukajšnji fabriki prizorili. Vsakdo, ki ima oči in ušesa, zamore pričati, da

v Bistrici še nikdar nismo toliko farjer videli, kakor pred in med štrajkom. In ali ni bil kaplan Tojnko glavni voditelj, ki je na mnogih shodih toliko neumnosti skvedel? Ta mladi kaplan je vendar v čast občinskih volitev dokazal, da mu je hujškarija več nego njegova duhovniška dolžnost. Pri boljšem slovenskem prebivalstvu je istotako zaupanje izgubil. Resnica je: 1. da je kaplan Tojnko na soboto, 11. aprila imel z volilnimi zadevami toliko opraviti, da je na verouk in spoved v Bärntalu pozabil in da je na mesto ob 3. uri šele ob 7. uri tja prišel. — 2. Da v času od Velikonoči, 19. aprila do 21. junija, torejskozi 9 tednov v cerkvi sv. Mihaela niti ene Božje službe ni bilo, medtem ko bi se moral tam vsako tretjo nedeljo mašo brati. 3. Da je kaplan Tojnko, ko ga je neka ženska vprašala, zakaj ni maše, odgovoril: „Bärntalski tokerji ne nucajo maše!“ 4. Da je ta kaplan 21. junija, ko je vendar zopet enkrat ob priliki žegnanja v Bärntalu mašo bral, pri poznejši veselici mežnarja na dva človeka, ki sta nemško govorila, nahujkaval in da je mežnar ta dva tudi resnično opsoval. — 5. Da imenovani kaplan, ki vsled svojega politikovanja nima časa za svojo duhovniško službo, ima vendar še toliko časa, da gre vsak dan iz Sreč v Batrico v neko znano krčmo. Zakaj? To žvižgajo že vrabci na strehi. Kjer je ljubka hčerka, prihajajo tudi gostje. Zamorca tudi „S-Mir“ ne bode opral in če porabi še toliko jesuvitske žajfe. Kar se pa štrajka tiče, so vbogi delavci, ki so se pustili od klerikalnih sleparjev za nos voditi, le obžalovati. Izgnbili so plače za 8000 kron. Kdo bode vbogim delavcem teh 8000 kron povrnil? Hujšakači bi jo morali povrniti! Tako „voditelj“ Čebul iz Jesenic, stari očka Gostinčar iz „Iblane“ in njegov čedni sinko ter znani farški hujakači. To bi bilo prav! Ali ti ljudje delavce le v nesrečo spravijo, potem pa jih pustijo. Sramota!

Sv. Valpurga na Koroškem. Ljubi „Stajerc“! Dokler sem jaz še tam bil, prišel je župnik od visoke Bistrice k meni, da sem mu moral vsakokrat „Stajerca“ posoditi, da ga je čital. Tedaj sva bila še prijatelja. Ali sedaj, ko sem se preselil k sv. Valpurzi, me pa sovražni in istotako „Stajerca“. Prigodilo se je pa tako-le: Prideva z župnikom pri „Kraicbirtu“ skupaj. On mi plača 1/4 l vina in me nagovarja, naj list „Stajerc“ pustim. In plača mi zopet 1/4 l vina, naj ga ja zanesljivo pustim. Dejal sem župniku, da mi mora naročnino povrniti, potem ga more sam imeti. Misil sem si: saj „Stajerca“ lahko potem zopet naročim. Ali tega mož ni hotel storiti. Pač pa je pisal eno karto na upravnništvo, jaz pa lista nisem več dobil. — (Ako je to resnica, potem je župnik nekaj protipostavnega naredil, zakar se mora kaznovati. Uredništvo. — Pa še nekaj od sv. Valpurgu! Sprevod na prevetega Rešnega telesa dan se je tako slabó vršil, da je bilo silno žalostno. Ni bilo ne streljanja, velike bandere so ostale vse v cerkvi, ker čerkmošter sam pripoveduje, da ne more plačevati, ker gre ves denar v črno malho. Sedaj pa ofra tudi več ne bomo dajali! Opazovalec.

Iz Škocijana. Dragi „Stajerc“! Ne zameri nam, da smo zopet primorani Te nadlegovati za prostor v tem cenjenem listu; s tem hočemo pokazati da nismo zaspanci in še nismo vrgli naše puške v koruzo. Na dan sv. Petra je imelo naše bralno društvo svoj veliki shod v Majarjove gostilni. Sicer se ne oziramo ne na levo ali desno, naj bi ti imeli svoje veselje kakor hočejo; ali ker se pa ti črnuhi tak brihtno ogledujejo na postopanje nemških pevcev v Škocijanu ali kakor jih „S-Mir“ pozdravi v zadnji št. „hajlovci“, in še več, kar naj bi pomenilo za gosp. voditelja nemških pevcev za njegov stan neprijetno. Mi pa očitamo pisatelju „Smira“, da je druge vse videl in slišal, kar naj bi „hajlovci“ menda delali gosp. župniku, (ker so zalibog bolani) največji nemir. Mi vpi iz srca radi privoščimo našemu gosp. župniku najbogatejše zdravje; to mu naj mili Bog povrni, ker se nibrigal kedaj (brez posebnega vzroka) v cerkvi za politik, kakor sedajni njegov namestnik gosp. kapucinar, ki posebno v šoli uganja svojo jezo nad dečkami naprednih starišev, sklofntami, kakor ti „nemški butec“ i. t. d. No pisatelj „S-Mira“ na Majarjovega psa si pa čisto pozabil,

ta tuli cele noči, tak tuli da kteročas se zdrav človek ne more spati. Voditelj pevcev gleda na red, da se petje najbolj mogoče v gostilni izbi izvrši, nikdar pa zunaj. Mi našega gosp. voditelja v časti držimo za ves njegov trud, in povemo Vam klerikalčki, da si „neprijetna imena“ katerega imate v Mahorjevem koledarju sliko, za se ohranite in glejte, da ne bo imel iztje več stroškov po „cajtengah“ za voljo „častne izjave“, da postane med nami mir, to vam želimo.

Radiše. „Tončejevemu Loizku“ se naznanja da g. Jožef Pistočni, cerkvenik in gostilničar ni v nikaki zvezi z dopisom v št. 26 „Stajerca“ — Uredništvo.

Leoben dne 5/7. Slavno uredništvo „Stajerca“ v Ptuj! Naznanjam da je bil danes dopoldne ob 9. uri ljudski shod zavoljo podražanja pive; čeprav je slabo vreme malo motilo, pa je vse eno prišlo blizo 1000 ljudi skupaj, da so protestirali zavoljo draginje pive in sklenili, ne pive piti, dokler ne znižajo zopet ceno, kakor je bila poprej.

„Meje oblasti duhovništva v državi določajo dolžnosti, ki jih je predpisal Kristus svojim apostelnom. Kdor na tem dvomi, je nevernik. Ne-razumljivo je trditi, da imajo nasledniki apostelnov več pravice in oblasti, kakor aposteljni sami. Kako je rekel Kristus? „Moje kraljestvo ni od tega sveta; ako bi bilo od tega sveta; bi se moji služabniki zanj bojevali.“ — Oni (politikujoči duhovni) delajo torej proti izreku Kristovem, vplivajo tedaj nekrščanako“.

Cesar Jožef II. 1. 1782.

Novice.

Kje je gospodarska moč? Avstrija je podobna coperniškem kotlju, v katerem kuha grozovita mešanica najrazličnejših snovi. Le poglejmo razliko med lenim dalmatinskim „seljakom“, podobnim živali, in rečimo češkim fabriškim delavcem. Ali pa razliko med izkoriščanim, dušno ubitim gališkim Poljakom in rečimo zgoraj-štajerskim kmetom. To je kot noč in dan. In vse te različne narodaosti so združene v eni državi. Vsak pametni človek mora priznati, da mora biti jezik enega naroda vodilen v državi. Kako smešno je n. p. v državni zbornici, ako prične prvi poslanec nemško, drugi češko, tretji poljsko, četrti rusinsko, peti srbsko, šesti hrvatsko, sedmi rusko, osmi slovensko, deveti italijansko in deseti morda še rumunsko govoriti. Koliko časa in denarja se na ta način potroti! Eden teh desetih jezikov mora biti vodilen. Kateri naj bode to? Na vsak način nemški! Seveda bodejo prvaki takoj zakričali: glejte ga „nemčurja“. Ali to nič ne del! Prvič je nemščina jezik največjega naroda na Avstrijskem, ako se vzame vsak narod za-se. Drugič je nemščina svetovni jezik, ki konkurira danes lahko z angleškim in francoskim jezikom. Tretjič je bila Avstrija v svojih začetkih nemška, — nemški Habsburžani so jo ustanovili in jo vladajo še danes. Nemštvo je torej na vsak način najznamenitejši steber državi in to v kulturnem kakor gospodarskem oziru. Zlasti zadnji je važno. Ako bi se avstrijski narodi oseli k posvetovanju glede vodstva v državi, povprašati bi se morali v prvi vrsti: kje je največja gospodarska moč, kateri narod avstrijski plačuje največ davka? Na to zanimivo vprašanje bi dobili sledeči odgovor. Nemško prebivalstvo na Avstrijskem plačuje nekaj čez 1.128 milijonov kron na leto. Vsi nemški narodi skupaj pa plačujejo samo okroglo 444 milijonov kron, torej niti polovico tega, kar plačujejo Nemci. Na glavo vsacega Nemca odpade letnega davka 395 kron, na glavo vsacega nemškega prebivalca pa samo 25 K. To so resnične številke! Mi jih nismo napisali, da bi izrazili morda kakšno sovraštvo proti nemškemu narodom. Nemci so nam ravno v vsakem oziru naprej! Zato pa se morajo manjši narodi nanje naslanjati, da pridejo i oni v boljše bodočnost!

Eljen Košut! Listi poročajo, da je madžarska vlada znanemu kranjemu listu „Simpli-